

[Avaleht](#) > ... > [Kohtuasja Algamine](#) > [Kus Ja Kuidas?](#) > [Kuidas Algatada Kohtuasja?](#) > [Bulgaria](#)

Kuidas alगतada kohtuasja?

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Bulgaaria

1 Kas ma pean kindlasti kohtusse pöörduma või on ka muid võimalusi?

Vaidluse korral ei ole kohus ainus asutus, kes saab seda lahendada.

Enne kohtusse pöördumist võivad pooled kõigepealt püüda lahendada oma vaidluse kohtuväliselt.

Kui nad seda ei suuda, võivad nad kasutada lepitust. Lepitus on vabatahtlik ja konfidentsiaalne kohtuväliline vaidluste lahendamise menetlus, milles kolmandast isikust lepitaja aitab pooltel kokkuleppele jõuda. Lepitusmenetluses osalemine on vabatahtlik ja pooled võivad igal ajal sellest loobuda.

Lepitaja on erapooletu ega suru vaidluse lahendust pooltele peale. Lepitusmenetluses lahendatakse kõik vaidlused poolte vastastikusel kokkuleppel.

Vaidlusega seotud arutelud on konfidentsiaalsed. Lepitusmenetluses osalejad ei tohi avaldada mingeid neile menetluse käigus teatavaks saanud asjaolusid, fakte ega dokumente.

Loetelu lepitajatest, kelle poole pooled võivad lepitusmenetluse kasutamise soovi korral pöörduda vaidluse kohtuväliseks lahendamiseks, on kättesaadav justiitsministeeriumi veebisaidil. Paljudes kohtutes on loodud vaidluste lahendamise ja lepitamise keskused, kus tehakse koostööd loetellu kuuluvate lepitajatega.

Veel üks kohtuväline õiguskaitsevahend on vahekohtumenetlus. Vahekohtumenetlust võib kasutada varalistes vaidlustes, välja arvatud vaidlused, mis puudutavad asjaõigusi või kinnisasja valdust, elatist või tööõigust. Vahekohtuteenuseid võib osutada alaline organ. Konkreetse vaidluse lahendamiseks võib kasutusele võtta spetsiaalse menetluse (*ad hoc* vahekohtumenetlus). Vahekohtumenetlus toimub juhul, kui vaidluse pooled on sõlminud vahekohtukokkuleppe. Poolte nõusolek esitada vahekohtule lahendamiseks üks või mitu oma vaidlust, mis võivad tekkida või olla tekkinud nende vahel seoses konkreetse lepingulise või lepinguvälise suhtega, sätestatakse vahekohtukokkuleppes. Selle võib vormistada muu lepingu vahekohtuklausli või eraldi kokkuleppena. Vahekohtukokkulepe peab olema kirjalik. Vahekohtukokkulepe loetakse kirjalikuna sõlmituks, kui see on sätestatud poolte allkirjastatud dokumendis või kirjavahetuse, teleksi, telegrammi või muu sidevahendi kaudu.

Vahekohtukokkulepe loetakse olemasolevaks siis, kui kostja on kirjalikult või vahekohtuistungi ära kirjas nõustunud vaidluse ära kuulamisega vahekohtus, või kui kostja osaleb vahekohtumenetluses vastulause, tõendite, vastuhagi esitamisega või vahekohtuistungil ilma vahekohtu alluvust vaidlustamata.

Vahekohtukokkuleppes täpsustavad pooled vahekohtuasutuse, kellele nad soovivad oma vaidluse esitada, või vahekohtuniku, kelle soovivad määrata, ning vahekohtumenetluse reeglid, mille alusel nad soovivad vaidluse lahendada. Vahekohtumenetluses juhendatakse tavaliselt vahekohtumenetluse reeglitest.

Lisateabe saamiseks vt ka [Kohtualluvus](#).

2 Kas kohtusse pöördumiseks on määratud tähtaeg?

Kohtusse hagide esitamise tähtajad varieeruvad sõltuvalt konkreetsest kohtuasjast. Kehtida võivad eri õigustlõpetavad tähtajad (mis lõpetavad materiaalõiguse enda) või aegumistähtajad (mille möödumisel lõpeb üksnes kohtusse pöördumise õigus). Lisateabe saamiseks vt [Menetlustähtajad](#).

Hagi esitamiseks ette nähtud tähtajast kinni pidamiseks on iga juhtumi puhul soovitatav pidada nõu advokaadiga.

3 Kas ma pean pöörduma selle liikmesriigi kohtusse?

Vt „[Kohtualluvus](#)“.

4 Kui jah, siis millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis enese ja vastaspoole elukohast või muudest kohtualluvuse kriteeriumidest lähtuvalt pöörduma?

Üldreegli kohaselt esitatakse hagi sellele kohtule, kelle tööpiirkonnas on kostja alaline aadress või registrijärgne tegevuskoht.

Teatud tüüpi nõuete puhul kehtivad sõltuvalt poole staatusest või vaidluse esemest erinormid. Sellest lähtuvalt kehtib järgmine:

hagid alaealiste või piiratud teovõimega isikute vastu, esitatakse kohtule, kelle tööpiirkonnas poole seadusjärgne esindaja elab;

hagid isikute vastu, kellel puudub teadaolev aadress, esitatakse kohtule, kelle tööpiirkonnas isiku advokaat või seadusjärgne esindaja elab, või juhul, kui isikul puudub advokaat või esindaja, kohtule, kelle tööpiirkonnas hageja elab;

hagid juriidiliste isikute vastu esitatakse kohtule, kelle tööpiirkonnas on juriidilise isiku registrijärgne asukoht; hagid seoses vaidlustega, mis on tekkinud otseste suhete käigus selliste asutuste üksuste või filiaalide või isikutega, võib esitada ka kohtule, kelle tööpiirkonnas see üksus või filiaal asub;

kaebused riigi ja valitsusasutuste vastu, sh nende osakondade ja üksuste vastu, esitatakse kohtule, kelle tööpiirkonnas vaidluse aluseks olev õigussuhe tekkis, välja arvatud kaebused, mis tuleb esitada kohtule, kelle tööpiirkonnas kinnisasi asub või kus pärand avaneb. Kui õigussuhted on tekkinud mõnes teises riigis, esitatakse hagi Sofias asuvale pädevale kohtule;

juhul, kui nõue puudutab kinnisajaõigusi, kaasomandi jagamist või kinnisaja omandiõiguse piiramist või taastamist, esitatakse hagi kohtule, kes on pädev vara asukohajärgses piirkonnas. Hagid seoses tehingutega, millega luuakse või antakse üle kinnisajaõigus, või millega tühistatakse või tunnistatakse õigustühiseks kinnisajaõigust puudutavad tehingud, esitatakse samuti kohtule, kes on pädev vara asukohajärgses piirkonnas.

Kui hagi on seotud pärandiga, testamentide täieliku või osalise tagasivõtmise, pärandi jagamise või vara vabatahtliku jagamise tühistamisega, esitatakse see sellele kohtule, kes on pädev piirkonnas, kus pärand avanes. Juhul, kui testaator on Bulgaaria kodanik, kuid testament avaneb teises riigis, võib lõikes 1 viidatud nõuded esitada kohtule, kes on pädev piirkonnas, kus testaatoril oli tema viimane alaline elukoht Bulgaarias, või kohtule, kes on pädev piirkonnas, kus kinnisasi asub;

hagid, mis puudutavad lepingutest tulenevaid rahalisi nõudeid, võib esitada ka kohtule, kes on pädev piirkonnas, kus on võlgniku tegelik elukoht.

hagid, mis puudutavad elatisnõudeid, võib esitada ka kohtule, kes on pädev piirkonnas, kus hagejal on alaline elukoht;

tarbijate hagid ja hagid nende vastu esitatakse kohtule, kes on pädev piirkonnas, kus on tarbija tegelik elukoht, või sellise aadressi puudumise korral piirkonnas, kus tarbijal on alaline elukoht.

Töötajad võivad samuti esitada hagi oma tööandja vastu kohtule, kes on pädev piirkonnas, kus asub nende tavapärase töökoht.

Kui te olete kannatanud põhjendamatult kahju, võite esitada hagi kohtule, kes on pädev piirkonnas, kus kahju tekkis.

Kannatanu võib esitada hagi hüvitise saamiseks [kindlustusseadustiku](#) (*Kodeks za zastrahovaneto*) alusel kindlustusandja, kindlustusfondi ja Bulgaaria maanteeõidukite kindlustusandjate riikliku büroo vastu kohtule, kes on pädev piirkonnas, kus hagejal oli kindlustusjuhtumi toimumise ajal tegelik või alaline elukoht, registrijärgne asukoht või kindlustamiskoht; hagit kostjate vastu, kes asuvad mõne teise kohtu tööpiirkonnas, või seoses varaga, mis asub muus kohtu tööpiirkonnas, esitatakse hageja valikul kohtule, kes on pädev ühes neist kohtadest.

Pooled ei või seadusega antud pädevust muuta. Varaga seotud vaidluse pooled saavad siiski territoriaalse pädevuse reeglitest kõrvale kalduda, sõlmides kohtualluvuse kokkuleppe, millega määratakse vaidlust lahendama teatav kohus. Seda sätet ei kohaldata kohtute suhtes, kes on pädevad [piirkonnas](#), kus kinnisasi asub.

Lepingud, mis sisaldavad pädevuse valiku sätet vaidluste puhul, mis on seotud tarbijakaitsesega või mis tulenevad tööõigusest, kehtivad üksnes siis, kui need on allkirjastatud pärast vaidluse tekkimist.

5 Millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis pöörduma, arvestades hagi eset ja hagihinda?

Hagi esitamise üldreeglid on sõltuvalt nõude olemusest ja selle suuruselt järgmised:

Rajoonikohtul (*rayonen sad*) on pädevus lahendada kõiki tsiviilasju, välja arvatud need, mille puhul on algne pädevus regionaalsel kohtul. Regionaalne kohus (*okrazhen sad*) on esimese astme kohtuna tegutsedes pädev järgmistes asjades:

1. hagit, millega tuvastatakse või vaidlustatakse põlvnemine, lõpetatakse lapsendamissuhe, seatakse eestkoste või see lõpetatakse;
2. hagit, mis puudutavad omandit ja muid varaga seotud asjaõigusi väärtusega üle 50 000 leevi;
3. hagit, mis on seotud tsiviil- ja kaubandusajadega väärtusega üle 25 000 leevi; erandiks on nõuded, mis puudutavad elatist, tööõigust või seadusvastaselt omastatud summade sissenõudmist;
4. hagit, millega püütakse tühistada kandeid registrites ja tunnistada kehtetuks sellistes kannetes märgitud asjaolusid, kui see on seadusega ette nähtud;
5. nõuded, olenemata nende suuruselt, mis on liidetud regionaalse kohtu pädevusse kuuluva hagiga, kui need tuleb läbi vaadata samas menetluses;
6. hagit, mis on teiste seaduste alusel regionaalse kohtu lahendada.

6 Kas ma võin ise hagi esitada või pean ma kasutama vahendajana advokaati?

Hageja võib otsustada esitada hagi isiklikult või volitatud esindaja kaudu. Poolte esindajateks volituse alusel võivad olla:

1. advokaadid;
2. asjaomase poole vanemad, lapsed või abikaasa;
3. õigusnõustajad või teised juriidilise taustaga töötajad vastavas asutuses, ettevõttes, juriidilises isikus või füüsilisest isikust ettevõtja juures;
4. rahandusministri või regionaalarengu ja riiklike ehitustööde ministri volitatud piirkonnavanemad juhul, kui esindatavaks pooleks on riik, ja
5. muud seaduses ette nähtud isikud.

Hagiavaldusele tuleks lisada esindaja volikiri.

7 Kui ma soovin algatada kohtuasja, siis kellele ma oma hagiavalduse esitan: kohtu registratuuri, kantseleisse või muule haldusasutusele?

Hagiavaldused esitatakse tavaliselt kohtukantseleisse ja need võtab kohtu tööajal vastu kohtusekretär. Hagiavalduse võib saata ka posti teel asjakohasele kohtule.

8 Mis keeles võin ma hagiavalduse esitada? Kas ma saan seda suuliselt teha või peab see olema kirjalikus vormis? Kas ma võin selle saata faksiga või elektronpostiga?

Hagiavaldused tuleb koostada bulgaaria keeles ja esitada kohtule kirjalikult. Hagiavalduse võib saata posti teel, kuid mitte faksi või e-posti teel. Tsiiviilenetluse seadustik (*Grazhdanski protsesualen kodeks*) näeb ette, et kõigile poolte esitatud võõrkeelsetele dokumentidele peab olema lisatud poolte kinnitatud bulgaariakeelne tõlge.

9 Kas hagiavalduse esitamiseks on eraldi vorm või kui ei, siis kuidas pean ma oma avalduse vormistama? Milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama?

Hagiavaldus tuleb esitada kirjalikult. Hagiavalduse esitamiseks puudub eraldi vorm, välja arvatud näidisvorm maksekorralduse jaoks ja muud dokumendid, mille on heaks kiitnud justiitsministeerium seoses maksekorraldusmenetlusega tsiiviilkohtumenetluse seadustiku alusel. Tsiiviilkohtumenetluse seadustikus on sätestatud hagiavalduse miinimumnõuded ilma konkreetset vormi sätestamata. Tsiiviilkohtumenetluse seadustiku kohaselt peab hagiavaldus sisaldama: kohtu nime; hageja ja kostja, nende seadusjärgsete esindajate (kui neid on) nime ja aadressi; hageja isikukoodi ning hageja faksi- ja teleksinumbrit (kui need on olemas); nõude väärtust, kui seda saab rahaliselt hinnata; hagi aluseks olevaid asjaolusid, hagi eset ja hagiavalduse esitaja allkirja. Hageja peab hagiavalduses märkima, milliseid tõendeid ta esitab ja milliseid faktilisi asjaolusid ta kavatseb nendega tõendada, ning esitada kõik tema käsutuses olevad kirjalikud tõendid.

Hageja või hageja esindaja peab hagiavalduse allkirjastama. Kui hagiavalduse esitab hageja esindaja, tuleb hagiavaldusele lisada volikiri, mis kinnitab, et esindaja on volitatud hagi esitada. Kui hageja ei oska hagiavaldust allkirjastada või ei ole võimeline seda tegema, peaks selle allkirjastama volitatud isik ja tuleks märkida põhjused, miks seda ei ole allkirjastanud hageja. Hagiavaldus esitatakse kohtusse koos nii mitme ära kirjaga, kui mitu kostjat on.

Hagiavaldusega koos esitatakse: volikiri, kui hagiavalduse esitab esindaja; asjakohasel juhul kohtulõivude ja -kulude tasumist kinnitav dokument; hagiavaldus ja selle lisade ära kirjad (üks igale kostjale).

10 Kas ma pean tasuma riigilõivu? Kui jah, siis millal? Kas ma pean algusest peale tasuma advokaadikulusid?

Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, kaasnevad kohtusse pöördumisega kohtulõivud, mis sõltuvad nõude suurusest ja menetluskuludest. Kui nõude suurust ei ole võimalik kindlaks määrata, määrab kohtulõivud kohus. Nõude suuruse märgib hageja. Nõude suurus on kohtuasja eseme väärtuse rahaline väljendus.

Kostja või kohus võib omal algatusel tõstatada nõude suurusega seotud küsimused hiljemalt esimesel kohtuistungil. Juhul, kui märgitud summa on ebareaalne, määrab nõude suuruse kindlaks kohus.

Kohtulõive on kahte liiki - lihtlõivud ja proportsionaalsed lõivud. Lihtlõivud määratakse menetluse materiaalsete, tehniliste ja halduskulude põhjal. Proportsionaalsed lõivud põhinevad intressil. Kohtulõivu tuleb ministrite nõukogu heakskiidetud määras tasuda kohtuliku kaitse või õiguskaitsevahendi kohaldamise taotluse esitamisel ja sellise dokumendi väljastamisel, mille eest tuleb tasuda lõiv.

Kohtulõivu tasutakse tavaliselt pangaülekandega kohtu kontole avalduse esitamisel. Kumbki menetluspool peab taotletud teenuse kulud kohtule ette tasuma. Mõlema poole taotlusel või kohtu algatusel tasuvad kõik kulud

olenevalt asjaoludest mõlemad pooled või tasub need üks pool. Tasutavad kulud määrab kindlaks kohus.

Kohtulõive ja -kulusid ei pea tasuma: töösuhetest tulenevates vaidlustes hagejad, kes on töölised, töötajad või ühistuliikmed; hagide puhul, mis puudutavad elatist; prokurööri algatatud menetlustes; hagejad süüliselt tekitatud kuriteokahjude hüvitamise asjades seoses jõustunud süüdimõistmisega; või kohtu määratud eriesindajad seoses sellise poolega, kelle aadress ei ole teada.

Kohtulõive ja -kulusid ei kohaldata nende füüsiliste isikute suhtes, kellel ei ole kohtu hinnangul piisavalt rahalisi vahendeid. Kohtukulude tasumisest vabastamise taotluse rahuldamisel arvestab kohus isiku ja tema perekonna sissetulekut, deklareeritud vara, perekonnaseisu, tervist, tööhõiveseisundit, vanust ja muid asjaolusid. Sel juhul tasutakse kohtukulud selleks kohtu eelarves ette nähtud summadest. Võlgniku pankrotiavalduse esitamisel ei tule riigilõive tasuda. Need nõutakse sisse pankrotivarast, kui vara äriseaduse (*Търговски закон*) kohaselt jagatakse.

Kui hagi rahuldatakse täielikult või osaliselt, mõistab kohus kostjalt hageja kasuks välja osa menetluskulusid (kohtulõivud, advokaaditasud, kohtusse ilmumise ja tõendite kogumise kulud) proportsionaalselt rahuldatud nõude summaga. Kui hagejale on antud tasuta õigusabi, mõistetakse selle kulud kostjalt välja proportsionaalselt rahuldatud nõude summaga. Kui kohtumenetlus lõpetatakse otsust tegemata, on kostjal õigus kulude hüvitamisele, ja kui kohus jätab hagi rahuldamata, on kostjal õigus nõuda kantud kulude tasumist proportsionaalselt rahuldamata jäetud nõude summaga.

Advokaaditasud lepatakse kokku kliendi ja advokaadi vahel ning tasutakse tavaliselt õigusteenuse osutamise lepingu allkirjastamisel või vastavalt lepingus sätestatud maksetingimustele. Advokaadi kasutamine hagi esitamiseks ja menetluse ajal ei ole kohustuslik.

11 Kas ma saan taotleda menetlusabi?

Kõik füüsilised isikud võivad paluda tasuta õigusabi juhul, kui õiguslikud tingimused selleks on täidetud. Tasuta õigusabi tähendab tasuta õigusnõustaja pakkumist.

Õigusabi taotlus esitatakse kirjalikult kohtule, kus kohtuasi on menetlemisel. Taotluse rahuldamist käsitlevas otsuses peab kohus täpsustama antava õigusabi liigi ja ulatuse. Kui kohus ei otsusta teisiti, jõustub taotluse rahuldamise otsus taotluse esitamise kuupäeval. Otsus tehakse kinnisel istungil, välja arvatud juhul, kui kohtunik leiab poole ärakuulamise olevat vajaliku asjaolude selgitamiseks. Õigusabi andmisest keeldumise otsuse võib edasi kaevata, esitades selleks apellatsioonkaebuse. Apellatsioonikohtu otsus on lõplik.

Tsiviil- ja haldusasjades antakse õigusabi siis, kui vastavate pädevate asutuste esitatud tõendite alusel otsustab kohus või riikliku õigusabibüroo juhataja, et poolel puuduvad vahendid advokaaditasude maksmiseks. Otsuse tegemisel võtab kohus arvesse järgmist:

1. poole või tema perekonna sissetulek;
2. poole omand ja vara, mis on deklaratsiooniga kinnitatud;
3. poole perekonnaseis;
4. poole tervislik seisund;
5. kas pool töötab;
6. poole vanus;
7. muud asjaolud

Õigusabi ei anta:

1. kui õigusabi andmine ei ole põhjendatud selle põhjal, millist kasu see õigusabi taotlejale tooks;
2. kui hagi on ilmselgelt alusetu, põhjendamatu või vastuvõetamatu;
3. kaubandus- ja maksuvaidlusi puudutavate juhtumite puhul [maksu- ja sotsiaalkindlustusajade menetlusseadustiku](#) (*Danachno-osiguriteln protsesualen kodeks*) alusel, välja arvatud juhul, kui õigusabi taotlev pool on füüsiline isik ja ta vastab õigusabi saamise tingimustele.

Õigusabi andmine peatatakse:

1. kui asjaolud, mille alusel õigusabi andmine otsustati, muutuvad;
2. õigusabi saanud füüsilise isiku surma korral.

Kohus annab oma ametikohustustest tulenevalt või poole või kohtu määratud advokaadi taotlusel korralduse määratud õigusabi andmise täielikuks või osaliseks lõpetamiseks, kui muutuvad asjaolud, mille alusel õigusabi määrati.

Kohus annab oma ametikohustustest tulenevalt või poole või kohtu määratud advokaadi taotlusel korralduse antud õigusabi täielikuks või osaliseks tühistamiseks juhul, kui tehakse kindlaks, et tingimused, mille alusel õigusabi anti, ei eksisteerinud osaliselt või täielikult.

Õigusabi tühistamise korral nõutakse poolelt nende summade maksmist või tagasimaksmist, mille tasumisest ta põhjendamatult vabastati, koos tasuga kohtu määratud advokaadi eest, kes poolt menetluses esindab.

Kohtu määratud advokaat täidab oma ülesandeid, kuni jõustub korraldus, millega lõpetatakse või tühistatakse õigusabi andmine, kui see on vajalik poole kaitsmiseks kahjulike õiguslike tagajärgede eest. Apellatsiooni esitamise tähtaeg peatatakse perioodiks, mis jääb kuupäeva vahele, mil kohus teeb oma otsuse õigusabi andmise lõpetamise või tühistamise kohta, ja kuupäeva vahele, millal see otsus jõustub. Kui see periood möödub, hakkab appellatsiooni esitamise tähtaeg uuesti kulgema.

12 Mis ajast loetakse minu hagiavaldus ametlikult esitatuks? Kas ma saan ametiasutuselt tagasisidet või kinnituse selle kohta, et minu hagiavaldus on nõuetekohaselt vormistatud?

Kohus registreerib posti teel saadud hagiavaldused ja muud dokumendid ning kohtu tööajal isiklikult kohale toimetatud dokumendid sissetulnud kirjade registreerimise raamatus nende saabumise päeval. Hagi arvatakse ametlikult esitatuks alates päevast, mil kohus hagiavalduse kätte saab. Kui hagiavaldus saadetakse postiga või kui selle saab kätte vale kohus, arvatakse see kättesaaduks alates posti teel saatmise kuupäevast või vales kohtus kättesaamise kuupäevast. Kohus kontrollib hagiavalduse nõuetekohasust. Kui hagiavaldus ei vasta nõuetele või kõiki nõutud dokumente ei ole lisatud, palutakse kostjal puudused nädala jooksul kõrvaldada ja teda teavitatakse sellest, kas tal on õigust saada tasuta õigusabi. Kui hageja aadressi ei ole märgitud ja see ei ole kohtule teada, riputatakse kohtu ruumides selleks määratud kohta üheks nädalaks üles vastavasisuline teade. Kui hageja neid puudusi õigeks ajaks ei kõrvalda, siis hagiavaldus ja selle lisad tagastatakse. Kui hageja aadress ei ole teada, hoitakse hagiavaldust kohtukantseleis, et selle saaks hagejale üle anda. Sama kehtib siis, kui hagiavalduse puudused tehakse kindlaks menetluse käigus. Hagi arvatakse esitatuks muudetud hagiavalduse kättesaamise kuupäeval.

Kui kohus leiab hagiavaldust kontrollides, et see on vastuvõetamatu, tagastab ta avalduse.

Hagiavalduse tagastamine hagejale ei takista hagejat hagiavaldust uuesti kohtusse esitamast. Sel juhul arvatakse hagi esitatuks hagiavalduse taasesitamise kuupäeval.

Kohtuorganid ei saada eraldi kinnitust selle kohta, et hagi on nõuetekohaselt esitatud, kuid tehakse teatavad toimingud, mis seda näitavad. Kostjal palutakse esitada hagile kindlaksmääratud tähtaja jooksul kirjalik vastus ja talle teatatakse, millist teavet see peab sisaldama. Kostjat teavitatakse ka vastamata või oma õiguste kasutamata jätmise tagajärgedest ja võimalusest saada õigusabi juhul, kui kostja seda vajab ja tal on selleks õigus. Kostja kirjalik vastus peaks sisaldama järgmist teavet: kohtu nimi ja kohtuasja number; kostja, tema seadusjärgse esindaja (kui see on olemas) nimi ja aadress; kostja seisukoht hagi vastuvõetavuse ja põhjendatuse kohta; kostja seisukoht hagi aluseks olevate asjaolude kohta; vastuväited hagile ja nende aluseks olevad asjaolud; vastuse esitaja allkiri. Kostja peab hagi vastuses märkima, milliseid tõendeid ta esitab ja milliseid faktilisi asjaolusid ta kavatses nendega tõendada, ning esitama kõik tema käsutuses olevad kirjalikud tõendid. Vastusele peavad olema lisatud volikirid (kui vastuse esitab volitatud esindaja); vastuse ja selle lisade ära kirjad (üks igale hagejale). Kui kostja ettenähtud tähtaja jooksul kirjalikku vastust ei esita, et avaldada oma seisukoht, esitada vastuväiteid, vaidlustada koos hagiavaldusega esitatud dokumendi usutavus, või esitada vastuhagi, täiendav taotlus või kaasata tema poolel menetluse kolmanda isiku, kaotab ta võimaluse seda hiljem teha, kui tema tegevusetus ei ole tingitud erandlikest ettenägematutest asjaoludest.

Pärast esitatud hagiavalduse nõuetekohasuse ja vastuvõetavuse kontrolli otsustab kohus, kuidas menetlust jätkata, ning vastab poolte taotlustele ja vastuväidetele, mis puudutavad kõiki kohtuelseid küsimusi ja tõendite lubatavust. Kohus võib määrata ka lepituse või muu vaidluse vabatahtliku lahendamise meetodi.

Kohus määrab asja arutamiseks avaliku kohtuistungil, kuhu ta kutsub pooled. Kohtuametnik saadab kohtukutse pooltele, kellele esitatakse koopia kohtuotsusest.

Tsiviilkohtumenetluse seadustikus nähakse kaubandusasjades ette dokumentide vahetamine vastaspoolte vahel. Kui vastus on kätte saadud, saadab kohus selle ära kirja koos lisadega hagejale, kes võib esitada kahe nädala jooksul täiendava taotluse. Täiendavas taotluses võib hageja algset avaldust täiendada ja selgitada. Pärast täiendava taotluse kättesaamist saadab kohus selle ära kirja koos lisadega kostjale, kes võib kahe nädala jooksul vastuse esitada. Täiendavas vastuses peab kostja vastama täiendavale avaldusele.

Pärast vahetatud dokumentide nõuetekohasuse ja esitatud hagide vastuvõetavuse, sealhulgas nende hinna ning poolte muude taotluste ja vastuväidete kontrolli otsustab kohus kohtueelsed küsimused ja tõendite vastuvõetavuse. Kohus määrab kuupäeva asja arutamiseks avalikul kohtuistungil, kuhu ta kutsub pooled, saates hagejale täiendava vastuse, ja edastab oma määruse pooltele. Ta võib määrata vahenduse või muu vaidluse vabatahtliku lahendamise meetodi. Kui kõik tõendid on dokumentide vahetamise käigus esitatud ja kui lepitakse kokku, et pooltel ei ole vaja kohtuistungil osaleda, ning kui pooled seda soovivad, võib kohus arutada asja kinnisel kohtuistungil, andes pooltele võimaluse esitada kirjalikult kaitseargumente ja vastuseid.

Tsiviilkohtumenetluse seadustik sisaldab erisätteid, millega reguleeritakse teatavaid menetlusi – lihtmenetlusi, abieluasjade menetlusi, perekonnaseisuasju, õigusvõimetust, pärandi kohtulikku jagamist, vara omandiõiguse kaitset ja taastamist, lepinguid, kollektiivseid kaebusi ja täitedokumendi väljastamise taotlusi, õiguskaitseabinõude kohaldamise menetlusi, kaitsetaotlusi ja täitemenetlust. Äriseaduses on sätestatud erieeskirjad maksejõuetusmenetluse ja sellega seotud avalduste kohta.

13 Kas mulle antakse täpset informatsiooni järgnevate sammude kohta (nt kostja vastuse esitamise tähtaeg)?

Kui avaliku istungi toimumise kuupäev määratakse kindlaks kinnisel istungil, kutsub kohus pooled asja arutamisele. Kui asja arutamine lükatakse avalikul kohtuistungil edasi, ei saadeta nõuetekohaselt kohale kutsutud pooltele kutset järgmisele kohtuistungile, kui selle kuupäev on neile avalikul kohtuistungil teatavaks tehtud. Kohtukutse saadetakse hiljemalt üks nädal enne kohtuistungit. Seda reeglit ei kohaldata täitemenetluses. Kohtukutse sisaldab selle väljastanud kohtu nime, kohtusse kutsutu nime ja aadressi, teavet selle kohta, millises kohtuasjas ja kellena teda kohtusse kutsutakse, kohtuistungil kohtu ja aega ning ilmumata jätmise õiguslikke tagajärgi.

Kohus edastab pooltele iga sellise akti ära kirja, mida on võimalik eraldi edasi kaevata.

Pooltele teatatakse tähtajad, mille kohus on kehtestanud menetluste läbiviimiseks, kuid mitte seaduses sätestatud tähtajad, välja arvatud kohtu otsuse edasikaebamise tähtajad. Kohus on kohustatud märkima igas oma otsuses organi, kuhu võib otsuse edasi kaevata, ja selleks ette nähtud tähtaja.

Viimati uuendatud: 23/09/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.